

UNGDOM OG KRIMINALITET i Kristiansand

Tendrapport 2018

POLITIET

Formål

Trendrapporten utgis årlig og omhandler kriminalitet begått i Kristiansand av ungdom under 18 år. Den beskriver tall og funn i 2018.

Vurderingene som er gjengitt i trendrapporten er gjort i samarbeid mellom forebyggende seksjon ved Kristiansand politistasjonsdistrikt, Kristiansand kommunes kriminalitetsforebyggende koor-

dinator ved By- og samfunnsenheten, og Kriminalitetsforebyggende team i barneverntjenesten.

Formålet med rapporten er å fremskaffe gyldig og oppdatert kunnskap om ungdom som begår lovbrudd i Kristiansand. Ønsket er at denne kunnskapen skal bidra til en god målretting av det kriminalitetsforebyggende arbeidet. Et sen-

tralt poeng er å registrere utviklinger og trender for å være i forkant av problemområder. Arbeidet med trendrapporten vil også sikre en bredere og mer systematisk kontakt med mange av de som til daglig jobber med ungdom. I tillegg vil rapporten kunne bidra til kunnskap om valg av innsatsområder for barn og unge.

Metodikk og oppbygging

Rapporten inneholder både kvantitativ og kvalitativ informasjon. Den kvantitative informasjonen kommer i sin helhet fra politiets statistikk og gjelder for lovbrudd som er gjort i Kristiansand kommune. Statistikken baserer seg på anmeldte saker som er hentet ut fra politiets straffesaksregister. I de registrerte sakene var de anmeldte under 18 år på gjerningstidspunktet.

Den kvantitative informasjonen suppleres av den kvalitative informasjonen for å kunne gi et mer nyansert bilde av kriminalitetssituasjonen. Informasjonen bygger i hovedsak på Kriminalitetsforebyggende team sin kommunikasjon med et utvalg på 27 kontaktpersoner ved instanser og aktører som jobber med barn og unge i deres hverdag. Dette dreier seg om byens ungdomskoler og videregående skoler, barneverntje-

nesten, fritidsetaten, helse- og sosialarbeidere, konfliktrådet, natteravnene og frivillige aktører. I tillegg til sin jevnlike kontakt med instansene, gjennomfører kriminalitetsforebyggende team en årlig registrering hvor kontaktpersonene gir sine inntrykk om ungdom og kriminalitet. Denne registreringen gjennomføres ved hjelp av en egen sjekklister. Den kvalitative informasjonen suppleres også med inntrykk fra torsdagsmøtet, et ukentlig koordineringsmøte som politiet arrangerer sammen med konfliktrådet, ungdomstjenesten, barneverntjenesten og kriminalitetsforebyggende team. Rapporten henter også informasjon fra en egen referansegruppe som møtes i forkant av hver rapportering.

Rapporten starter med en presentasjon av **hovedtrender og hovedutfordringer**.

Dette er et sammendrag av de mest sentrale punktene rapporten peker på. Deretter følger fire hovedoverskrifter som vil gå igjen i trendrapporten:

- **Lovbrudd blant unge**
- **Bosted, alder, kjønn og etnisitet ***
- **Steder, miljøer og situasjoner**
- **Unge gjengangere. Ungdom som er registrert med fem forhold eller mer i 2018.**

Disse overskriftene vil ha den samme inndelingen. Den begynner med en grafisk presentasjon av politiets tall, fortsetter med en situasjonsbeskrivelse og avsluttes med en oppsummering av utfordringer og utviklingstrekk.

Til sist i rapporten vil det være et avsnitt som beskriver et tverretattlig samarbeidsprosjekt kaldt SNU, (snu en negativ utvikling) som har pågått i løpet av 2018.

Fakta om ungdom i Kristiansand*

- I Kristiansand bor det 20 019 barn og unge under 18 år.
- Disse er fordelt på 10 347 gutter og 9 672 jenter.
- 27 prosent bor i Vågsbygd, 46 prosent bor i Sentrum/ Lund, 27 bor i Randesund og Tveit.
- Det bor 3 900 barn og unge i Kristiansand som er innvandrere, eller norskfødte med innvandrerforeldre.
- I Kristiansand er det 12 ungdomskoler med 3 000 elever, 4 offentlige videregående skoler med 4 000 elever.

Tall hentet fra Statistisk sentralbyrå, Kristiansand kommune og Vest-Agder fylkeskommune.

* Etnisitet. Standard fra SSB. B. innvandrer, C. norskfødte med innvandrerforeldre.

* Antall saker, kriminalitetstyper og personer kan være litt ukorrekte på grunn av skjærmede saker.

Hovedtrender og hovedutfordringer 2018

- Antall **ungdom** registrert for lovbrudd er redusert fra 239 til 214 ungdommer i 2018.

Kjønnfordelingen er 159 gutter og 55 jenter.

- **Av 214 ungdommene som er registrert for lovbrudd bor 158 i Kristiansand kommune. 29 ungdommer fra omkringliggende kommuner og 27 fra andre steder i landet er registrert for lovbrudd i Kristiansand i 2018.**

- I 2018 har det vært mindre utfordringer knyttet til ungdom som er registrert for lovbrudd i Kristiansand og som kommer fra omkringliggende kommuner og andre steder i landet. Det er fremdeles et aktuelt tema, men det gjelder færre ungdommer. For de det gjelder er problematikken alvorlig og sammensatt. Flere av dem bor på barnevernsinstitusjoner i Agder.

- Registrerte lovbrudd domineres av gutter på 16 og 17 år. Sakene er hovedsakelig knyttet til trusler, vold og narkotika.

- Antall minoritetsungdom registrert for lovbrudd er kraftig redusert, fra 108 til 58 ungdommer i 2018.

- Registrerte **saker** begått av mindreårige viser en nedgang fra 462 til 303 saker i 2018.

Det er størst nedgang på vinningskriminalitet fra 148 til 79 saker.

På voldssaker er det en nedgang fra 105 til 87 saker.

Narkotikasaker har økt fra 49 til 51 saker.

Sedelighetssaker har økt fra 6 til 10 saker.

- Av totalt 303 registrerte saker så er 132 saker registrert i Kvadraturen. Det er saker med vinning/ ran, vold og narkotika som dominerer i dette området. **43 av de 87 registrerte voldssakene er i Kvadraturen.**

- Antall gjengangere er redusert fra 20 til 9. Det er 8 gutter og 1 jente.

Av de 9 gjengangerne så var 5 av dem betegnet som gjenganger også i 2017.

- Av totalt 357 forhold begått av 214 ungdommer står de 9 gjengangerne samlet sett bak 75 forhold begått i 2018. Den mest aktive står bak 18 forhold.

- Fra høsten 2018 har det vært økt bekymring knyttet til ungdom fra Vågsbygd, Hånes og Søm. Problematikken er knyttet til bruk av alkohol, hasj og kokain, men også trusler, vold, mye skolefravær og ungdom med psykiske problemer.

- Færre avtalte slåsskamper og synlige voldshendelser det siste året.

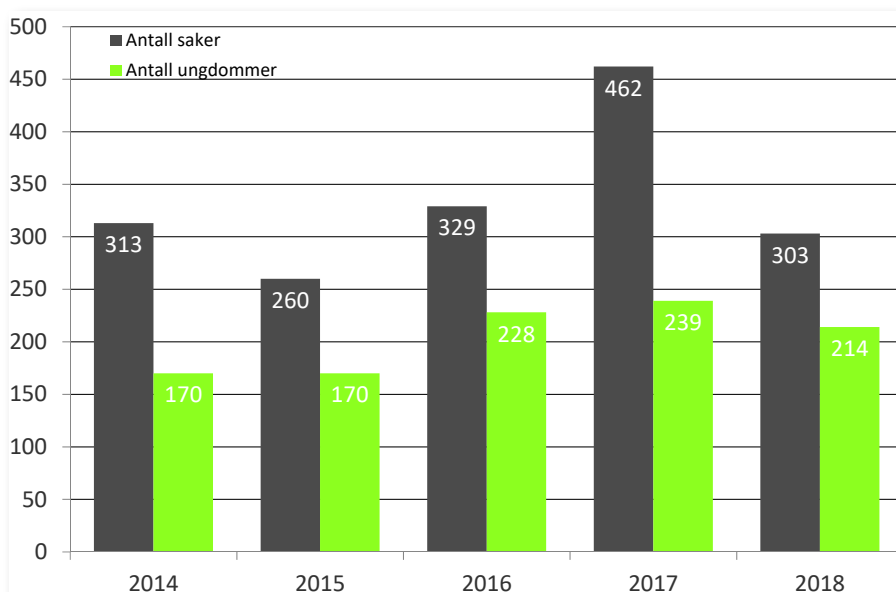
Enkelte kontaktpersoner beskriver derimot hendelser med slåssing internt i miljøer, mellom enkelt-personer eller mindre grupper.

- Fremdeles stor bekymring for ungdoms utprøving av cannabis/ hasj. Dette gjelder stort sett ungdom fra 16-årsalderen. Det gjelder sårbare ungdom som lett finner hverandre, men også ungdom som det i utgangspunktet ikke er bekymring knyttet til.

Økende bekymring for flere ungdommer på 14 og 15 år som bruker og selger hasj.

- Rusmiljøet blant unge beskrives som tøffere og mere brutalt. Trusler og grov vold forekommer. Ikke alle voldshendelser blir anmeldt.

- Økt bekymring for noen få minoritetsgutter på 15 og 16 år som er aktive i rusmiljø. Enkelte av dem oppholder seg ofte i **Kvadraturen**. De har kontakt med minoritetsgutter på 18 og 19 år som er i et miljø preget av trusler, vold og rus. ■

Antall saker og antall ungdom fra 2014 til 2018.

Lovbrudd blant unge

SITUASJONSBILDE

Antall registrerte saker begått av mindreårige viser en nedgang fra 462 til 303 saker i 2018.

Tallene viser nedgang på alle kriminalitetstyper, med unntak av en svært liten økning på narkotikasaker.

Antall ungdom som er registrert for lovbrudd er redusert fra 239 til 214 ungdommer i 2018.

En ungdom teller da én gang uavhengig av antall saker.

I 2018 er det registrert mest kriminalitet i månedene april, mai og september, slik var det også i 2017. For de resterende månedene er antall registrerte saker ganske jevnt fordelt.

Det er gledelig å se at det er nedgang på registrert kriminalitet det siste året.

VINNINGSKRIMINALITET

Registrert vinningskriminalitet har en markant nedgang på registrerte saker fra 148 til 79 saker i 2018.

Sakene som dominerer i 2018 er tyveri og mindre tyveri, fra butikk eller annet salgssted.

Ran registreres inn under vinningskriminalitet. Det er en nedgang på antall ran det siste året, fra 8 til 6 saker.

Majoriteten av kontaktpersonene formidler at situasjonen i store trekk er

uendret. I denne sammenheng betyr det få, eller ingen saker med tyveri.

Enkelte kontaktpersoner beskriver derimot at det har vært en liten økning i tyveri av penger, klær, PC og ulike verdisaker, fra gymgarderober, klasserom, og fra elevskap, samt tyveri av klær på private fester.

Andre beskriver en liten økning i tyveri av sykler ved skoler og teknisk utstyr fra skoler og klubblokaler. Det dreier seg ikke om mange saker, men likevel en økning høsten 2018.

NARKOTIKA

Politiet sin innsats og fokus vil i stor grad påvirke kriminalitetsstatistikken når det gjelder narkotikasaker.

Registrerte narkotikasaker har økt fra 49 til 51 saker i 2018. Sakene som dominerer er bruk, besittelse og omsetning av narkotika.

Politiet er kjent med at det brukes cannabis, herunder hasj og marijuana blant ungdom i alle miljø og i alle bydeler. Enkelte ungdom eksperimenterer også med MDMA, amfetamin og kokain. Dette bekreftes også av kontaktpersonene.

Majoriteten av kontaktpersonene uttrykker at det fremdeles er stor bekymring for ungdoms utprøving av cannabis/hasj. Dette gjelder stort sett ungdom fra 16-årsalderen og i ulike miljø. Det kan gjelde sårbare ungdom som lett finner hverandre, men også ungdom som det i utgangspunktet ikke er bekymring knyttet til. Det kan virke som det er blitt

mer alminnelig å røyke hasj i ulike miljø. Rusmiljøet blant unge beskrives som tøffere og mere brutalt. Trusler og grov vold forekommer, og ikke alle voldshendelser blir anmeldt.

Flere kontaktpersoner beskriver at de nå kjenner til flere ungdom i 14 og 15-årsalderen som har prøvd hasj, enkelte har også solgt hasj. Dette gjelder ikke mange, men flere enn vi har kjent til tidligere. Andre informerer om ungdom på 15 år som bruker kokain.

Enkelte kontaktpersoner beskriver derimot at de har hatt mindre bekymring knyttet til ungdom og hasjbruk høsten 2018, men at de følger med og er bevisst på tematikken.

Doping i forbindelse med trening har blitt nevnt av ulike kontaktpersoner. Det er en tematikk knyttet til noen få ungdommer, som de har blitt mer oppmerksomme på høsten 2018.

VOLD

Antall registrerte voldssaker er redusert fra 105 til 87 saker i 2018.

Voldssakene som dominerer er:

35 saker gjelder vold/ trusler/ hindre / forulempe politiet.

19 saker gjelder trusler.

33 saker gjelder hovedsakelig kroppskrenkelser og enkelte saker med kroppsskader.

Her er endringen størst knyttet til nedgang på antall saker med kroppskren-

► kelser og kroppsskader. Sammenliknet med tall fra året før var disse tallene 47 saker.

43 av de 87 registrerte voldssakene er i **Kvadraturen**.

Månedene april, mai og september peker seg også ut som tidspunkt for flest registrerte voldssaker i 2018.

Majoriteten av kontaktpersonene beskriver en nedgang i saker med trusler og vold, som de kjenner til.

De beskriver at de har kjennskap til færre avtalte slåsskamper og synlige voldshendelser, men at de hører om enkelte hendelser.

Enkelte kontaktpersoner beskriver hendelser med slåssing internt i miljøer mellom enkelt personer, eller mindre grupper.

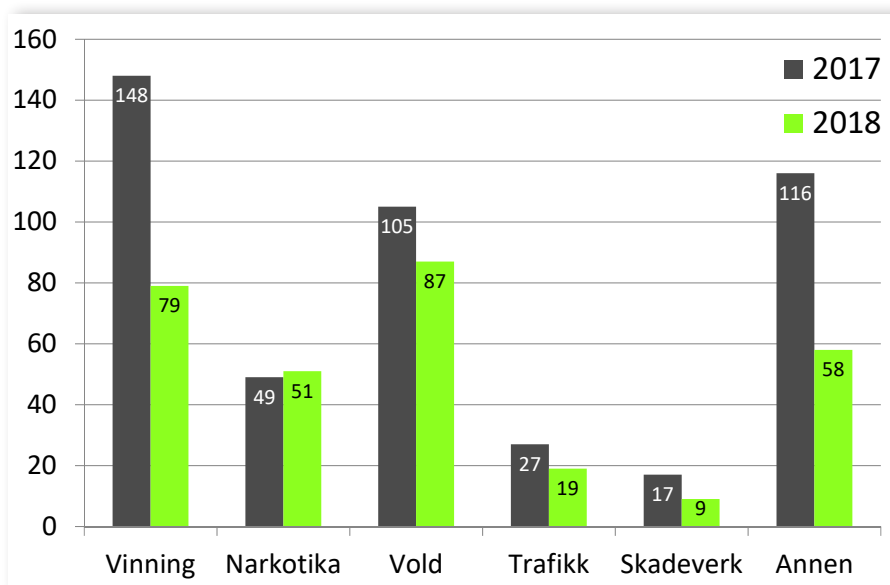
Det kan handle om oppgjør knyttet til rusgjeld, æreskrenkende uttalelser på sosiale medier, eller ansikt til ansikt, som utløser bruk av vold. Slike hendelser blir ikke alltid anmeldt. Det kan skyldes frykt for hevn, eller at situasjonene skal eskalere om det blir anmeldt.

Andre kontaktpersoner opplever at det er flere elever som fort tyr til trusler og vold og at det er lav terskel for å bli fornærmet i enkelte miljøer. Rykter spres og det blir fort mange involverte.

Det er flest gutter som er knyttet til hendelser med trusler og vold, men enkelte jenter beskrives som sinte og villige til å bruke vold for å løse en konflikt.

Barneverntjenesten ser at antall meldinger som omhandler vold i familier, hvor barn og unge blir utsatt for vold, eller er vitne til vold er omtrent lik i 2018 og 2017. Meldinger som omhandler vold i familier utgjør ca. 1/3 del av totalt antall meldinger til barneverntjenesten.

Dette går på tvers av alder, og rammer hele familien. Det er stor bekymring for

Antall saker og type lovbrudd i 2017 og 2018.

hva vold i familier kan gi av skader for de involverte, både på kort og lang sikt. Det er en økt risiko for at disse barna på et senere tidspunkt i livet selv kan utøve vold.

TRAFIKKLOVBRUDD

Politiet sin innsats og fokus vil i stor grad påvirke kriminalitetsstatistikken når det gjelder trafikksaker.

Det er nedgang fra 27 til 19 saker i 2018. De fleste sakene gjelder kjøring uten gyldig førerkort.

Majoriteten av kontaktpersonene har ingen opplysninger når det gjelder trafikklovbrudd.

Enkelte kontaktpersoner beskriver enkelte hendelser med kjøring uten gyldig førerkort på bil, kjøring uten hjelm og uten skilte på moped.

SKADEVERK

Antall saker med skadeverk er redusert fra 17 til 9 saker i 2018.

De fleste sakene gjelder skadeverk på eller i bygning, og skadeverk på motor-kjøretøy eller gjenstander.

Majoriteten av kontaktpersonene melder om uendret situasjon. I denne sammenheng betyr det få, eller ingen saker med skadeverk.

Enkelte kontaktpersoner informerer derimot om en økning i hendelser med skadeverk høsten 2018.

De nevner ulike former for skadeverk: Ødeleggelse av inventar, sette fyr på skaterampe, søppeldunker og baller, tagging, ødelagt teknisk utstyr, rutekusing og fyrverkeri i sykler. Det meste av dette er knyttet til skoler og fritidsklubber.

ANNEN KRIMINALITET

I tabellen blir annen kriminalitet slått sammen med økonomisaker, undersøkelse, miljø og sedelighet. Samlet sett utgjør det 58 saker.

Det er viktig å trekke frem at det er økning på sedelighetssaker fra 6 til 10 saker i 2018.

Det har over tid vært en jevn økning på sedelighetssaker.

For 2018 er det 41 saker som går inn under kategorien annen.

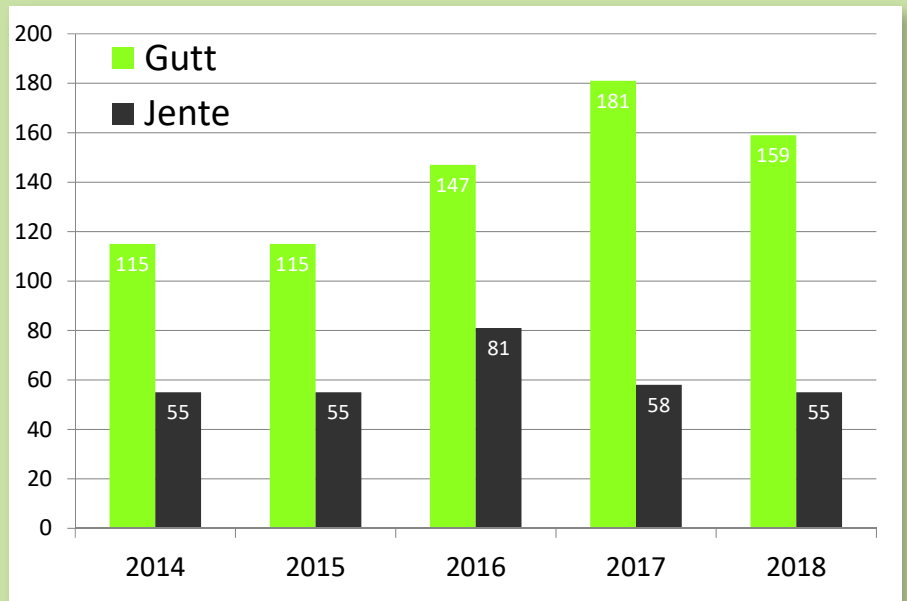

Følgende saker kan nevnes:
Motarbeidelse av rettsvesenet, 3 saker.
Bæring av kniv på offentlig sted, 4 saker.
Hensynsløs atferd, 4 saker.
Unnlatt å etterkomme pålegg, 3 saker.
Brann og eksplosjonsvern, 3 saker.

Utfordringer og utviklingstrekk

- Fremdeles stor bekymring for ungdoms utprøving av cannabis/ hasj. Dette gjelder stort sett ungdom fra 16-årsalderen. Det kan gjelde sårbare ungdom som lett finner hverandre, men også ungdom som det i utgangspunktet ikke er bekymring knyttet til. Økende bekymring for flere ungdom på 14 og 15 år som bruker og selger hasj.
- Rusmiljøet blant unge beskrives som tøffere og mere brutalt. Trusler og grov vold forekommer. Ikke alle saker blir anmeldt.
- Færre avtalte slåsskamper og synlige voldshendelser det siste året.

Enkelte kontaktpersoner beskriver derimot hendelser med slåssing internt i miljøer, mellom enkelt personer eller mindre grupper.
- Nedgang på antall saker fra 462 til 303 saker i 2018.

Det er størst nedgang på vinningskriminalitet fra 148 til 79 saker.

På voldssaker er det en nedgang fra 105 til 87 saker.
- 35 saker gjelder vold/ trusler/ hindre / forulempe politiet.

19 saker gjelder trusler.

33 saker gjelder hovedsakelig kroppskrenkelsener og enkelte saker med kroppsskade.

Saker med narkotika har økt fra 49 til 51 saker.
- Det er økning på sedelighetssaker fra 6 til 10 saker i 2018. Det har over tid vært en jevn økning på sedelighetssaker.
- Antall ungdom som er registrert for lovbrudd er redusert fra 239 til 214 ungdommer i 2018. ■

Bosted, alder, kjønn og etnisitet

Antall personer registrert for lovbrudd fra 2014 til 2018 fordelt på kjønn.

SITUASJONSBILDE

BOSTED TIL UNGDOM MED REGISTRERTE LOVBRUDD I KRISTIANSAND I 2018:

Av 214 ungdommene bor 158 ungdommer i Kristiansand kommune.

29 ungdommer fra omkringliggende kommuner og 27 fra andre steder i landet er registrert for lovbrudd i Kristiansand.

I 2017 var disse tallene slik:

Av 239 ungdom så var 153 bosatt i Kristiansand.

37 ungdommer fra omkringliggende kommuner og 49 fra andre steder i landet ble registrert for lovbrudd i Kristiansand.

I 2018 har det vært mindre utfordringer knyttet til ungdom som er registrert for lovbrudd i Kristiansand og som kommer

fra omkringliggende kommuner og andre steder i landet.

Det er fremdeles et aktuelt tema, men det gjelder færre ungdommer. For de det gjelder er problematikken alvorlig og sammensatt. Flere av dem bor på barnevernsinstitusjoner i Agder.

Kjønnsfordelingen på registrert kriminalitet i 2018 viser 159 gutter og 55 jenter. I 2017 var det 181 gutter og 58 jenter.

I 2018 viser aldersfordelingen at 45 ungdommer var under kriminell lavalder, som er 15 år.

Året før var 54 ungdommer under kriminell lavalder.

Det er hovedsakelig mindre tyveri og skadeverksaker som registreres på ungdommer under 15 år, men det kan også være saker med trusler, vold og narkotika.

I 2018 var 169 ungdommer fra 15 til og med 17 år registrert for lovbrudd.

Året før var dette antallet 185 ungdommer.

Det er gutter på 16 og 17 år som dominerer når det gjelder registrerte lovbrudd også i 2018.

Det er for det meste saker knyttet til hasj/ marihuanabruk, trusler og vold knyttet til guttene. Når det gjelder jentene så er det hovedsakelig mindre tyveri, men også voldssaker og narkotikasaker.

Flere kontaktpersoner uttrykker en økt uro for at problematikk knyttet til atferd i form av trusler, vold og rus nå gjelder flere ungdom i aldersgruppen 13 til 15 år, enn tidligere. Noen av disse unge har begått lovbrudd, for andre er det bekymring for at de skal gjøre det.

Ulike kontaktpersoner beskriver bekymring for alkoholbruk blant ungdom fra 14-årsalderen. Det gjelder flest gutter, men også jenter. Enkelte ungdom drikker store mengder sprit. Det skjer ute i

Antall personer registrert for lovbrudd i 2018 fordelt på alder og kjønn.

det offentlige rom, ved skoler, i parke-
ringshus, eller på private adresser.

Det har vært hendelser hvor ungdom
har blitt kjørt til sykehuset på grunn av
inntak av for store mengder alkohol. Det
blir beskrevet situasjoner hvor jenter
har blitt seksuelt utnyttet når de har
vært så beruset at de ikke har klart å
ta vare på seg selv. Seksuell utnyttelse
og overgrep er et tema som blir nevnt i
flere sammenhenger knyttet til rus.

Andre kontaktpersoner beskriver deling
av nakenbilder som en økende aktivitet
blant ungdom. Det gjelder både jenter
og gutter fra 13-årsalderen. Det er ofte
forbundet med spenning og press, men
også skam.

Blir slike bilder delt uten samtykke, kan
det være vanskelig for dem det gjelder
å snakke om det, eller å anmelde saken.

Det blir også beskrevet av flere kon-
taktpersoner at enkelte jenter bytter
sex mot ulike rusmidler eller materiel-
le goder. Denne kontakten kan skje via

sosiale medier/apper og vipps. Det er
utfordrende å få oversikt over omfanget
av tematikken.

Så og si alle kontaktpersonene gir
uttrykk for større bekymring for ungdom
som sliter psykisk, enn for ungdom in-
volvert i kriminalitet. Det gjelder flest
jenter, men flere kontaktpersoner be-
skriver at de ser flere gutter som sliter
psykisk. De opplever også at flere gutter
søker hjelp for sine psykiske plager.

Det nevnes følgende årsaker og uttrykk
for psykisk smerte:

Angst, selvskading, selvmordsforsøk,
ensomhet, skolevegring, stress, ulike fy-
siske smerter, søvnproblemer, isolasjon,
traumer, relasjons utfordringer og frykt
for at de ikke er gode nok. Det er be-
kymring for at rus og selvmedisinering
kan bli en måte å takle sine problemer
på, for de som er ekstra sårbare.

Ulike kontaktpersoner uttrykker stor be-
kymring for økende antall elever som av

ulike grunner ikke klarer å være på skolen,
eller i klasserommet. De beskriver elever
som bruker svært sterke og voldsomme
uttrykk for sin indre smerte. Dette gjel-
der i hovedsak elever på ungdomsskole-
trinnet, men kontaktpersoner informerer
også om at de ser en økning i antall barn
på barneskoletrinnet, fra 10-årsalder, som
sliter psykisk på ulike måter.

Av totalt 214 ungdommer som ble regis-
trert for lovbrudd i 2018 var 58 innvan-
drene, eller norskfødte med innvandrer-
foreldre. Kjønnfordelingen var 46 gutter
og 12 jenter.

For 2017 var disse tallene betraktelig
høyere:

Av 239 ungdommer som ble registrert
for lovbrudd var 108 innvandrere, el-
ler norskfødte med innvandrerforeldre
(heretter beskrevet som minoritetsung-
dom). Kjønnfordelingen var 17 jenter og
91 gutter.

Det er gledelig at tallene for denne
gruppen er så markant redusert i 2018. ►

► Generelt så uttrykkes det mindre bekymring for minoritetsungdom. Enkelte kontaktpersoner uttrykker derimot bekymring for en liten gruppe med minoritetsgutter, som har lett for å true og bruke vold for å løse konflikter. Det kan gjelde å avtale slåsskamper, men også spontane oppgjør internt i et miljø, eller mot utenforstående som har provosert dem. Enkelte av disse guttene er også knyttet til et aktivt rusmiljø. Det er sammensatt problematikk knyttet til disse guttene.

Andre kontaktpersoner informerer om en økt uro for minoritetsjenter, som opplever en sterk negativ sosial kontroll i hjemmet. For dem det gjelder fører det til at de sitter mye hjemme og deltar ikke på noen aktiviteter på fritiden. Enkelte av disse ungdommene strever sosialt. Det kan ha sammenheng med at de har fått begrenset øvelse i sosiale sammenhenger med jevngamle.

Enkelte kontaktpersoner uttrykker bekymring for minoritetsungdom som mangler fremtidshåp, frykt for å droppe ut av skolen, og ikke komme inn i arbeidslivet. De ser ungdom som er frustrerte, ensomme og føler seg utenfor det norske samfunnet.

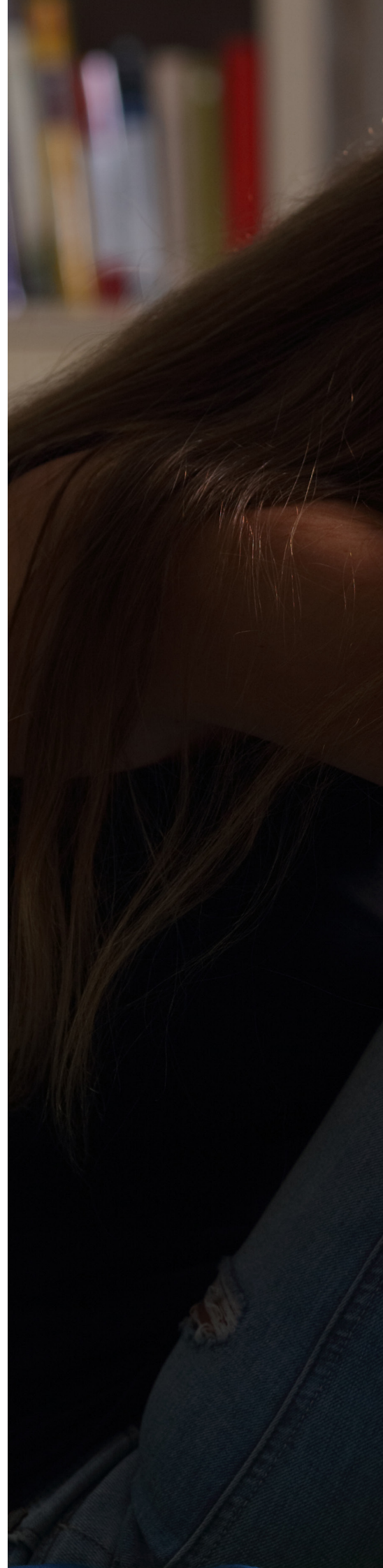
Å oppleve seg utenfor et fellesskap fordi man sliter psykisk, eller på grunn av ytre begrensninger, kan føre til økt sårbarhet for å ta valg i retning rus og kriminalitet.

Utfordringer og utviklingstrekk

- I 2018 har det vært mindre utfordringer knyttet til ungdom som er registrert med kriminalitet i Kristiansand og som kommer fra omkringliggende kommuner og andre steder i landet. Det er fremdeles et aktuelt tema, men det gjelder færre ungdommer. For det gjelder er problematikken alvorlig og sammensatt. Flere av dem bor på barnevernsinstitusjoner i Agder.
- Økt uro for at problematikk knyttet til psykisk uhelse, skolefravær, atferd i form av trusler, vold og rus nå gjelder flere i ungdom i aldersgruppen 13 til 15 år, enn tidligere.
- Kontaktpersoner beskriver deling av nakenbilder som en økende aktivitet blant ungdom. Det gjelder både jenter og gutter fra 13-årsalderen. Det er ofte forbundet med spenning og press, men også skam.
- Registrert kriminalitet domineres av gutter på 16 og 17 år.

Sakene er hovedsakelig knyttet til trusler, vold og narkotika.

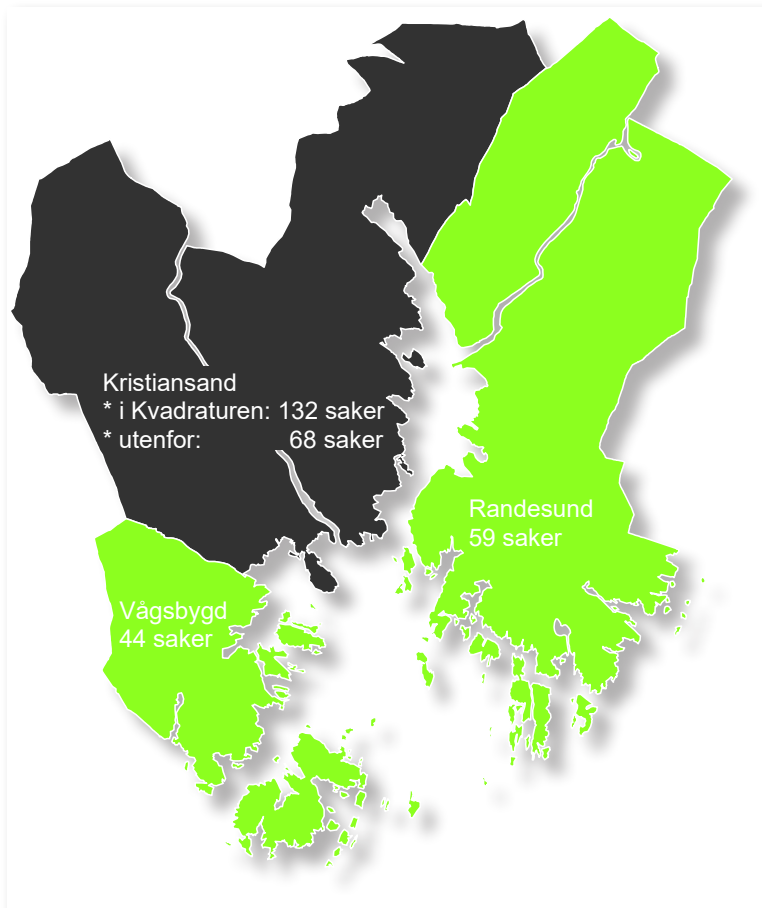
- Antall minoritetsungdom registrert for lovbrudd er kraftig redusert, fra 108 til 58 ungdommer i 2018. ■

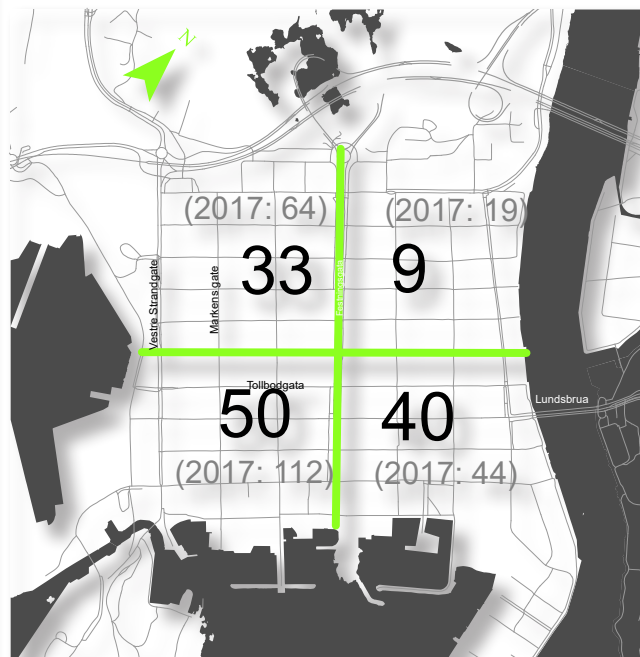

Steder, miljøer og situasjoner

Registrerte saker i Kristiansand kommune.

Registrerte saker i Kvadraturen.

Situasjonsbildet

Fordelingen av de 303 registrerte sakene i 2018 er slik:

KRISTIANSAND STORSENTRUM INKLUDERT KVADRATUREN 200 SAKER, MOT 346 SAKER ÅRET FØR.

Flest saker er registrert i Kvadraturen, Lund og området rundt Grim.

RANDESUND BYDEL 59 SAKER, MOT 82 SAKER ÅRET FØR.

Flest saker er registrert i Sørlandsparken og området rundt Søm.

VÅGSBYGD BYDEL 44 SAKER, MOT 34 SAKER ÅRET FØR.

Flest saker er registrert i Ytre Vågsbygd og i området rundt Vågsbygd senter.

Det er få av ungdommene som bor i Kvadraturen.

Av totalt 303 registrerte saker så er 132 saker registrert i Kvadraturen. Det gjelder alle ukedager og hele året. I 2018 er det registrert flest saker i april, mai og september.

Kvadraturen er et område med flere risikofaktorer, som lite voksenkontakt og voksenkontroll. Det er derfor en kontinuerlig utfordring å ha oversikt og kontroll på dette området, for å avdekke og redusere kriminalitet.

Tallene for 2018 viser derimot en nedgang i antall registrert saker i Kvadraturen, 132 saker mot 239 året før.

Sakene som dominerer er vinningskriminalitet, narkotikasaker og voldssaker. Det er størst nedgang på saker med vinning og vold.

Som det fremgår av kartet og kontaktpersonene er det enkelte steder i Kvadraturen og i bydelene som viser seg å være mer risikoutsatte for kriminalitet. Det gjelder narkotikakriminalitet, tyveri, trusler, vold, og drikking av alkohol.

Kontaktpersonene nevner følgende områder som har vært i fokus for kriminalitet i 2018:

Området rundt nedre del av Markensgate, parkeringshus i Kvadraturen, portrom og bakgårder ulike steder i Kvadraturen.

ren, Nybyen, Baneheia, rundt Vågsbygd senter, Hånes, i utkant av skoleområder generelt både ved ungdomskoler og videregående skoler, ved Gimlehallen, langs Otra mellom Tangen og Kvadraturen skolesenter og i gapahuker i skogkanten.

Det har høsten 2018 vært et miljø med noen få minoritetsgutter på 15 og 16 år som har vært aktive med bruk og salg av narkotika/hasj i Kvadraturen. Disse ungdommene er også i kontakt med en litt eldre gruppe med minoritetsungdom som er 18 og 19 år, som oppholder seg ofte i Kvadraturen. Dette er et miljø preget av trusler, vold, ran og rus. De fleste av disse er kjente for politiet og kommunen. Det er og registrert nye ungdommer i dette miljøet. For enkelte av dem så eskalerte problematikken knyttet til rus og kriminalitet på kort tid i løpet av høsten. Det er utfordrende å få til dialog med dem for å gi videre oppfølging. Flere yngre jenter og gutter oppholder seg sammen med dem og det er bekymring for at de skal bli rekruttert inn i et rusmiljø.

Ulike kontaktpersoner uttrykker bekymring for ungdoms rusbruk, både alkohol og hasj, samt kriminalitet i alle bydeler. Det gjelder ikke mange ungdommer fra hvert sted. De som er mest sårbare og strever med å finne seg til rette finner hverandre lett på tvers av bydeler, og søker ofte sammen i Kvadraturen. Dette fellesskapet kan for enkelte ungdom føre til en negativ utvikling på kort tid. Når det gjelder bydelene så varierer det fra år til år hvor det er mest aktivitet knyttet til rus og kriminalitet.

Noen kontaktpersoner nevner derimot økt bekymring for enkelte ungdom i Vågsbygd, Søm og Hånes høsten 2018. Problematikken er knyttet til bruk av alkohol, hasj og kokain, men også trusler, vold, samt ungdom med mye skolefravær og psykiske problemer.

De beskriver mindre bekymring knyttet til store grupper med ungdom, som utfordrer med rus og annen kriminali-

tet. De opplever nå at det er mer enkelte ungdommer som sporadisk går sammen og som oppfører seg truende, bruker vold og prøver ut ulike rusmidler.

Når det gjelder høyreekstreme miljøer eller symbolbruk i det offentlige rom, så blir ikke det beskrevet som et aktuelt tema i 2018. Enkelte kontaktpersoner beskriver hatytringer på sosiale medier rettet mot minoritetsungdom, som et økende problem.

Utfordringer og utviklingstrekk

- Økt bekymring for noen få minoritetsgutter på 15 og 16 år som er aktive i rusmiljø. Enkelte av dem oppholder seg ofte i **Kvadraturen**. De har kontakt med minoritetsgutter på 18 og 19 år som er i et miljø preget av trusler, vold og rus.
- Mindre bekymring for store grupper, mer bekymring for enkelte ungdommer som sporadisk går sammen og oppfører seg truende, bruker vold og prøver ut ulike rusmidler.
- Fra høsten 2018 har det vært økt bekymring knyttet til ungdom i Vågsbygd, Hånes og Søm. Problematikken er knyttet til bruk av alkohol, hasj og kokain, men også trusler, vold, mye skolefravær og ungdom med psykiske problemer.
- **Antall registrerte saker i Kvadraturen har vist en nedgang fra 239 til 132 saker i 2018.** Det er saker med vinningskriminalitet, vold og narkotika som dominerer i dette området.

Det er registrert 59 saker i Randesund bydel, mot 82 året før.

Det er registrert 44 saker i Vågsbygd bydel, mot 34 året før. ■

Unge gjengangere

I løpet av 2018 er 9 ungdommer registrert med fem forhold eller mer. Disse blir da betegnet som gjengangere.

Antall straffbare forhold er ofte høyere enn antall straffbare saker, da flere personer kan være registrert inn i en sak.

SITUASJONSBILDE

En viktig erkjennelse i det kriminalitetsforebyggende arbeidet for barn og unge, er at det ofte er få ungdommer som står bak mye av den kriminelle aktiviteten. Dette er et gjennomgående tema både i den forskningsbaserte og den erfaringsbaserte kunnskapen fra fagområdet. Problematikken knyttet til ungdom som begår gjentatt kriminalitet er ofte svært sammensatt. Flere sliter med sin psykiske helse og kommer fra vanskelige oppvekstmiljø. Rusproblematikk er en fellesnevner og en opprettholdende faktor for kriminalitet.

I 2018 er 214 ungdommer registrert med totalt 357 forhold.

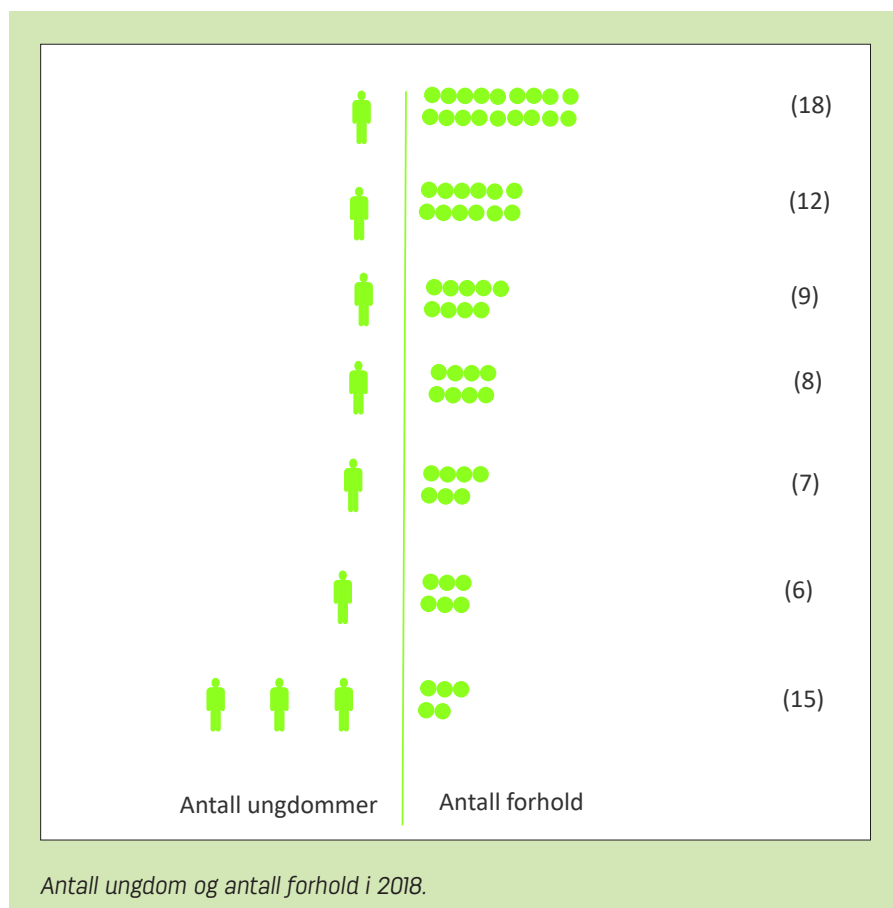
Antall gjengangere er det siste året kraftig redusert, fra 20 til 9 ungdommer. Det er 8 gutter og 1 jente. Den mest aktive av gjengangerne sto bak 18 forhold.

Samlet sett står de bak 75 forhold.

Alle disse ungdommene har eller har hatt kontakt med Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen, eller barneverntjeneste andre steder i landet. Av de 9 gjengangerne så var 5 av dem betegnet som gjenganger også i 2017.

I 2017 var 239 ungdommer registrert med totalt 529 forhold.

Av disse var 20 gjengangere. Den mest aktive var registrert med 40 forhold.

Samlet sett sto de bak 210 forhold begått i 2017.

Det er verd å nevne at de fleste ungdommer begår kun ett forhold, 155 av 214 ungdommer er registrert med kun ett forhold i 2018.

UTFORDRINGER OG UTVIKLINGSTREKK

- Alle gjengangerne har, eller har hatt kontakt med en barneverntjeneste. Rusproblematikk er en fellesnevner og en opprettholdende faktor for kriminalitet.
- Antall gjengangere er kraftig redusert, fra 20 til 9 i 2018. Det er 8 gutter og 1 jente.

- Den mest aktive er registrert med 18 forhold. Samlet sett står de bak 75 forhold begått i 2018.
- Av de 9 gjengangerne så var 5 av dem betegnet som gjenganger også i 2017.

SNU-PROSJEKTET I 2018 (SNU EN NEGATIV UTVIKLING) EN BRED OG FORSTERKET INN- SATS MOT UNGDOMSVOLD.

Trendrapporten for 2016 og 2017 viste en negativ utvikling i voldsbruk og truende adferd i ungdomsmiljøet særlig knyttet til Kvadraturen i Kristiansand. Voldsbruken økte i omfang og i alvorlighetsgrad i denne perioden, samtidig ble det registrert en markant økning i arrangerte slåsskamper.

Det ble påpekt at ungdommene kom fra hele regionen og at de samlet seg i et miljø i Kvadraturen og opptrådte truende i bybildet.

I November 2017 ble det besluttet på øverste nivå i kommunen, politi og fylkeskommunen å igangsette et omfattende arbeid med å snu en negativ utvikling knyttet til vold og trusler i Kvadraturen. Prosjektet pågår fortsatt og er en storsatsing på tvers av kommunegrensene, fagmiljø og forvaltningsnivå. Prosjektet har mobilisert bredt både i egen kommune, nabokommuner, politi, fylkeskommune og Buf-etat (barne- og ungdom og familieetaten).

Innsatsen har gått ut på å koordinere og forsterke allerede eksisterende tiltak, utvikle nye virkemidler samt videreutvikle/etablere samarbeidsformer på tvers av offentlige etater og tjenester. I tillegg har prosjektet samarbeidet med frivillige organisasjoner, privat næringsliv, og lokale miljøer som i større grad har bidratt med ressurser og tiltak til det forebyggende arbeidet. Denne storstilte satsingen for å forebygge vold og trusler i Kvadraturen antas å ha hatt en innvirkning på den reduserte kriminaliteten, som beskrives i Trendrapporten for 2018. ■

**KRISTIANSAND
POLITISTASJONSDISTRIKT**

BESØKSADRESSE:

Tollbodgata 45, 4614 Kristiansand

POSTADRESSE:

Postboks 514 Lund, 4605 Kristiansand

TELEFON:

02800

**KRIMINALITETSFOREBYGGENDE
TEAM, BARNEVERNTJENESTEN I
KRISTIANSAND**

BESØKSADRESSE:

Tollbodgata 45, 4614 Kristiansand

POSTADRESSE:

Postboks 417 Lund, 4604 Kristiansand

TELEFON:

951 96 705 / 906 39 242 / 900 10 703

**KRIMINALITETSFOREBYGGENDE
KOORDINATOR, BY- OG
SAMFUNNSENHETEN**

BESØKSADRESSE:

Tollbodgata 14, 4604 Kristiansand

POSTADRESSE:

Postboks 417, Lund, 4604 Kristiansand

TELEFON:

95 23 58 20